

גמ"ר 1526/11/19 - מדינת ישראל נגד אור כהן

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

גמ"ר 1526-11-19 מדינת ישראל נ' כהן
בפני כבוד השופטת בכירה אטליא וישקין

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אור כהן

הנאשם

גזר דין

מבוא

בית המשפט הורה על שימוע גזר הדין בתאריך 30.6.22.

לצערי בשל אירוע בריאותי אשר לא ניתן היה לצפות אותו מראש, אמורה הייתי לדחות את תאריך השמעת גזר הדין.

אולם, לנגד עיניי, הייתה העובדה כי הן הנאשם והן משפחת הקורבן מבקשים שגזר הדין יינתן מהר ככל האפשר ולפיכך, וכדי לצמצם את עינוי הדין, סברתי כי מוטב ויעשה תחילה שימוע מיידי של החלק האופרטיבי של גזר הדין ואילו נימוקי גזר הדין יפורטו בהחלטה נפרדת. כך שבישיבה ביום 30.6.22 הודע לצדדים החלק האופרטיבי של גזר הדין תוך קביעה מפורשת שנימוקיו יפורטו בהמשך.

למען הסר ספק, אציין, כי האמור בסיפא של גזר הדין: "**זכות ערעור לבית המשפט המחוזי לוד תוך 45 ימים**", הינו פליטת קולמוס בלבד. זכות הערעור תקום לצדדים תוך 45 יום ממועד מתן נימוקי גזר הדין.

ההפרדה בין החלק האופרטיבי של גזר הדין לבין נימוקיו, איננה "דרך המלך", אלא שלנגד עיניי התנהלותן של ערכאות גבוהות שעה שאילוצים שונים מונעים פירוט הנימוקים במהלך מסירת ההחלטה.

ראה למשל א"ב 1806/19, בו ניתנה ההחלטה האופרטיבית ביום 17.3.19 ואילו הנימוקים המלאים ניתנו ביום 18.7.19.

להלן נימוקי גזר הדין:

הנאשם הורשע על פי הודאתו בגין גרימת תאונת דרכים בה קופחו חייו של המנוח דמיטרי קלישר ז"ל.

התאונה התרחשה עת רכב המנוח על אופניים. הנאשם אשר סיים עקיפה מימין והחל בהשתלבות, פגע בו פגיעת חזית אחור. כתוצאה מפגיעת חזית רכב הנאשם בחלק האחורי של האופניים, הועף המנוח באוויר, פגע במכסה המנוע של רכב הנאשם, בשמשה וגג הרכב, הוטל אל הכביש, ונפטר מפציעותיו במקום התאונה.

הודאת הנאשם באשמה נשמעה לאחר שהצדדים קיימו הליך גישור בפני כב' השופט פרי ובסופו של הליך זה, תוקן כתב האישום מבלי שהייתה בין הצדדים הסכמה עונשית, אלא הסדר דיוני.

במסגרת ההסדר הדיוני, הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות המבחן (התקבלו בעניינו 2 תסקירים).

בסופו של דבר, במסגרת הסדר הטיעון, התביעה טענה לעונש ראוי של 12 חודשי מאסר ואילו הסנגוריה במסגרת ההסדר הייתה חופשית בטיעונה.

התביעה טענה לרף רשלנות בינוני - גבוה והפנתה למתחם ענישה הנע בין 12 חודשי מאסר ל- 24 חודשי מאסר. ביהמ"ש התבקש לגזור על הנאשם 12 חודשי מאסר, פסילת רישיון נהיגה למשך 15 שנה, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי ופיצוי כספי משמעותי למשפחת המנוח.

הסנגור טען לרף רשלנות נמוך עד בינוני ולמתחם ענישה הנע בין 4 ל- 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, זאת בצד מתחם פסילה שבין 4 ל- 6 שנים.

ההגנה ביקשה לגזור על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, פסילה שלא תעלה על 4 שנים, פיצוי מתון למשפחה ופסילה על תנאי.

במסגרת הראיות לעונש נשמעו מספר עדויות:

מר יבגני קלישר, אחי המנוח:

העד מספר כי הנו אחיו הצעיר של המנוח וביניהם הפרש של כשנה וחצי. העד מספר כי אחיו היווה לגביו דוגמא אישית ואומר כי זוקף את כל ההישגים אליהם הגיע לזכותו של המנוח. העד מתאר כיצד דרבן אותו אחיו ז"ל, להתקדם ולא לוותר. העד משרת בשב"ס ואילו דימיטרי ז"ל שירת במשטרה.

העד שיתף וסיפר כי הוריו אינם מצליחים להתמודד עם האובדן וכי איש מהם אינו מצליח לישון בלילות ובלשוננו: "עדיין קשה לי לדבר עליו בלשון עבר, למרות שעבר זמן לא קצר. כל יום אנחנו חווים את החוסר שלו בבית וגם באירועים משפחתיים, עדיין היינו שמים צלחת מתוך הרגל שהוא עומד להגיע..."

אחי המנוח, מספר על תרומתו של אחיו למדינה ומוסיף כי עדיין נחשף לסיפורים חדשים על פועלו. העד מדגיש כי: "להורים קשה לשמוע את זה".

גב' מירב כהן, אם הנאשם:

העדה פנתה בבכי לאחי המנוח, מר יבגני קלישר ואמרה כי איננה יכולה לתאר את העובר על אמו, היא מבינה את כאבה ובצד זה, לדבריה: "גם אני בדרכי איבדתי ילד לפני שנתיים ו- 9 חודשים".

האם מספרת על השינוי הדרסטי אשר חל בבנה ובלשונה: "ילד שהיה האור שלנו ונכבה האור". האם מספרת על תולדות חייו של הנאשם ובצד האמירה כי אין מה להשוות בין סבלה, לסבל העובר על משפחת המנוח, מביעה את צערה ומבקשת סליחה ורחמים על בנה שיסייעו לעזור לו להתמודד.

האם פונה בבקשה לרחמים ואומרת כי: "אי אפשר לשנות מה שהיה, אם היינו יכולים, הכל היה אחרת, אני נשבעת".

הגב' שחר דביר בת זוגתו של הנאשם :

מספרת על היכרותם מזה כ- 9 חודשים, על אהבתם ועל כך שרק באופן הדרגתי החל לשתף אותה בעניין התאונה ואף אמר כי יבין אם תבחר לעזוב אותו בשל כך.

העדה מספרת על רגשי אשמה אותם חש הנאשם: "כשהוא סיפר לי בפעם הראשונה, הוא לא יכל להסתכל לי בעיניים וניסיתי לדבר אתו והוא לא הסתכל לי בעיניים. הוא מרגיש כל כך אשם וראיתי מהצד את עיניו מתמלאות בדמעות ונוזלות".

הגב' דביר מספרת על כך שהנאשם מתקשה לישון, קם מסיוטים ולא מצליח להירדם.

העדה משתפת כי הנאשם שאל אותה אם לא מעניין אותה לדעת איך זה מרגיש להיות במקום שהורגים מישהו, ולדבריה אמר מילים אלו: "אני מרגיש תמיד אשם והתמונות לא יוצאות לי מהראש, כל כך מתחרט".

העדה אף פונה לאחי המנוח ואומרת: "אני לא יודעת איך אפשר לנחם או להקל על הסבל שלך במצב זה. באמת שאם אפשר היה לעשות משהו, שיתקן..."

מוסיפה העדה ומשתפת כי היא והנאשם מבקשים להקים משפחה: "חושבים על חתונה, משפחה, על איפה נגור ונעשה אבל אי אפשר לתכנן כלום, מנסים לעבור את זה, אבל זה רודף אותו ואותי ואת כולנו ובצדק, מה שאפשר לעשות, אני מתחננת".

הנאשם:

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים נשמעו דברי הנאשם. דבריו נאמרו בסערת רגשות ניכרת, תוך בכי אשר לעיתים אף הקשה על הבנת דבריו.

הנאשם נשנק ואף התנשף מספר פעמים במהלך דבריו.

בית המשפט נוכח, כי התנהגותו עולה בקנה אחד עם המתואר בתסקיר שירות המבחן ובחוות דעת מטעם "התחלה חדשה", אשר הונחו בפני ועניינים קביעה אבחנתית של פוסט טראומה.

אין זו הפעם הראשונה בה מותב זה נחשף לנאשם הסובל מפוסט טראומה. אולם, ובלשון המעטה אציין, כי התנהגותו של הנאשם הניצב בפניי, הייתה חריגה במיוחד בכך ששב וטען כי רואה את המנוח נוכח בדיון: "אני רואה פה שני אנשים, מצביע על אחיו של המנוח ואומר אתם אולי לא רואים אבל אני רואה את המנוח פה". הנאשם המשיך ואמר כי: "אעשה הכל כדי להיות ליד המשפחה במה שאוכל- המשפחה של המנוח".

משטען הנאשם כי מבקש לסייע ככל האפשר למשפחת המנוח, נשאל על ידי בית המשפט מה לסברתו חושב שיכול לעשות עבורם - על כך השיב ששמע בקבוצה הטיפולית שיש אפשרות לפגוש את המשפחה, לדבר איתה ולהכירה.

על כך, השיב מר יבגני קלישר, כי הוריו אינם מעוניינים בפגישה זו.

לנוכח דבריו הנרגשים של הנאשם בדבר הצורך שחש לעשות דבר מה למען משפחת המנוח ולאחר שתיאר באוזני בית המשפט כי למעשה מרגיש נרדף ע"י רוחו של המנוח וכי נוכחותו בקרבתו הינה יומיומית. התרשמתי כי אכן מדובר בדברי אמת.

שוכנעתי כי הנאשם באמת ובתמים איננו מוצא מנוח לנפשו, עניין הניכר בהתנהגותו החריגה באופן הברור לעין. מסיבה זו, ולאור עקרונות של "צדק מאחה", שאלתי אם יהיה מוכן להנציח את המנוח על ידי כך שהיה וייוולד לו בן, יוסיף לשמו את שם המנוח.

משהשיב הנאשם בחיוב, בנקודה זו, קם מר יבגני קלישר אחי המנוח, והנאשם נפל על צווארו כשהם מתחבקים והנאשם בוכה.

אודה ולא אבוש באומרי, כי כל הנוכחים באולם בית המשפט מחו דמעה מעיניהם, מי בגלוי ומי בסתר. אמירתו של הנאשם בדבר ההנצחה היא ששברה את הקרח.

התרחשות זו, הייתה שינוי תהומי בעמדתו הקודמת של אחי המנוח. בראשית הדיון, מר יבגני קלישר, סיפר על דמיטרי ז"ל תוך שמתעלם במפגיע מנוכחות הנאשם ואף מפנה גופו בכוונה שלא לזכותו ולו במבט. העד נשא דברי כאב, בזעם עצור וניכר היה בו איפוקו מלהטיח במר ליבו דברים ברורים בגנות הנאשם. עיניו הסגירו את דעתו המובנת על התנהגות הנאשם ועל המחיר הכבד שגבתה.

שפת גופו דיברה בסוגיה זו, בשפה שאיננה משתמעת לשתי פנים!

לקראת סיום הדיון, ולאחר שהנאשם דיבר על "נוכחות המנוח באולם", הבחנתי במבטי הפליאה של מר קלישר. בסופו של דבר, קם אחי המנוח וביקש כי בית המשפט ימנע מלגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל. מר קלישר ביקש שביהמ"ש יגזור על הנאשם עבודות שירות לתקופה המקסימאלית האפשרית ואמר כי מבין שזה הולך להוביל אותו כל החיים: "החיים של אחי נעצרו אבל הוא ממשיך, הוא בן 24", הוסיף מר קלישר ואמר כי חונך תמיד לתת צ'אנס שני, לבני אדם.

אין ספק כי ההחלטה להנצחת שמו של המנוח, איננה עניין של מה בכך.

מסיבה זו, ולמרות שתשובת הנאשם בסוגיה זו, היא שהביאה לחיבור המבורך שבין אחי המנוח לנאשם עצמו, מצאתי לנכון לשוב ולהידרש לשאלה בישיבה נוספת מיום 13.6.22, עת הונחה בפניי חוות דעת הממונה.

היות ורצונו של הנאשם להנציח את המנוח, נשמע שעה שמצוי היה בסערת רגשות ניכרת, סברתי שיש לאפשר לו נסיגה מדבריו לאחר שהיה לו "פסק זמן" לחשיבה מחודשת, רגועה ולהתייעצות עם משפחתו ובא כוחו.

הדיון נדחה לתקופה של כחודשיים לשם קבלת חוות דעת הממונה. בישיבה זו אף התבקש מר קלישר להביא בפני הוריו, את בקשתו הנרגשת של הנאשם להיפגש עימם.

ביום 13.6.22, העלה בפניי הסנגור תרעומת על הפרקליטות, מסר כי פנה לתביעה בבקשה לקיים הליך של "צדק מאחה" ומציין כי הפרקליטות למעשה חסמה דרכו.

הסנגור ביקש כי בית המשפט הוא שיעביר למשפחת המנוח את הבקשה הנ"ל, תוך שמלין על כך שהפרקליטות לא איפשרה לו גישה ישירה אל משפחת המנוח. ב"כ הנאשם, ביקש התערבות בית המשפט. כמו כן, הציג בפני בית המשפט פעולת הנצחה נוספת שנעשתה ע"י הנאשם. בפני הוצגו ספרי תהילים ובהם הקדשה לזכר המנוח אשר נתרמו לבית כנסת.

הנאשם עמד בתוקף על דבריו לפיהם, היה וייוולד לו בן, שמו השני יהיה שמו של המנוח.

עמוד 5

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בית המשפט התרשם עמוקות מכך שהנאשם באמת ובתמים חפץ בכל מאודו לזכות בסליחת המנוח והוריו, כפי שזכה לסליחת האח מר יבגני.

לנוכח מכתבו של הסנגור המופנה לעו"ד בניטה -הממונה בפרקליטות אשר הונח בפניי, ובתגובתה בכתב (המסמך סומן A), מצאתי לנכון לבחון מדוע לא התייצב לדיון נציג המשפחה, שהרי מר יבגני הבטיח להעביר להוריו את בקשת הנאשם. בהמשך, לאחר בירור נעניתי כי ההורים אינם חפצים בפגישה עם הנאשם ורצונם-כבודם. אין איש החפץ למצוא עצמו עומד במקומם.

אודה ולא אבוש, אכן עיקר מלאכתו של השופט הנו חריצת דין והכרעה במחלוקת, אולם בצד תפקידים אלו, מקום שמדובר בשתי משפחות אשר עולמן חרב עליהם (כמובן ללא סימטריה שהרי אין אובדן, כאובדנה של נפש), ומקום שיש פתח המאפשר בצד הענישה אף הבאת שלום בין הפוגע לנפגע - אל לו לבית המשפט לנעול את הדלת בפני היתכנותה של אפשרות הפיוס - הצדק המאחה.

אשר למשקלה של עתירת מר יבגני קלישר לכך שלא יוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל

שיטת המשפט הנהוגה, איננה נותנת למשפחת הקורבן אוטונומיה להכריע בדבר העונש הראוי. פעמים רבות פונות משפחות הרוגים או שאר קורבנות עבירה, בדרישה לפרקליטות שלא להקל בסעיפי האישום או להחמיר בעתירה העונשית. דבריהם נשמעים בקשב רב ע"י התביעה, אך ההחלטה לגופו של עניין הינה פריווילגיה של גורמי התביעה בלבד.

עמדת הקורבנות, נשמעת בנפש חפצה הן על ידי התביעה והן על ידי בית המשפט, אך אין להעניק לקורבן בלעדיות בקביעת העונש - לשבט או לחסד.

יש לומר מפורשות כי שיטת המשפט הישראלית, איננה מאמצת העקרונות של "נקמת דם".

אף היפוכם של הדברים נכון, היה ויבוא נציג משפחה ויטען בעקבות "סולחה" או מסיבה אחרת כל שהיא, שהמשפחה מבקשת שלא להעניש את הנאשם כלל - אין ספק כי קולם לא יישמע!

אינטרס הקורבן, הנו אחד מן השיקולים ולעולם לא השיקול הבלעדי.

מטבע הדברים, על בית המשפט לאזן בין שיקולי ענישה שונים וכל זאת כאשר לנגד עיניו תיקון מס' 113 לחוק העונשין, תשע"ב-2012.

דין

בהתאם להוראות סעיף 40 ג' (א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם מעשה העבירה שביצע הנאשם, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו,

במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובריבוי העבירות.

כאשר בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם, העיקרון המנחה הוא ההלימה - דהיינו יחס הולם בין חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. מדיניות הענישה אמורה להרתיע מפני ביצוע עבירות תנועה נוספות ולהעביר מסר באמצעות ענישה מחמירה על מי שבהתנהגותו מסכן משתמשי הדרך.

בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל קבע בית המשפט העליון קו מנחה בענין מדיניות הענישה;

"קיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונות דרכים קטלניות ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על הנאשם מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עיקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.

השני, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו, אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם על ידי אנשים נורמטיביים.

השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

הערך המוגן-

הריני קובעת כי הערך המוגן הינו שמירת שלומם של עוברי דרך וחיי אדם. הריני קובעת כי מידת הפגיעה בערך המוגן הינה מקסימאלית. באשר קופחו חיי אדם.

רף הרשלנות

הריני קובעת כי בתאונה הנידונה בפניי כשל הנאשם ברף רשלנות בינוני - גבוה. אין בפיו כל הסבר תקף מדוע לא הבחין במנוח לפני הפגיעה, למרות שמדובר בנהיגה בצהרי היום, בכביש יבש ובתנאי ראות תקינים.

ע"פ האמור בכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם, לרשותו היו 8 שניות בהן לא הבחין במנוח ולפיכך אף לא ניסה לעשות מאומה למניעת התאונה.

חומרה יתירה בכך שעובר להתרחשות התאונה, חלף הנאשם ע"פ תמרור המורה על צמצום הנתיבים. הנאשם היה אמור להיות מודע לכך שעליו לבצע השתלבות.

עובר לתאונה, הנאשם היה במהלך ביצוע ההשתלבות ולפיכך עליו היה לתת זכות קדימה לנוהגים בנתיב אליו התכוון

להשתלב, אף להימנע מכל עקיפה בהתקרבו לנתיב זה.

קביעת המתחם העונשי

בחנתי הפסיקה אשר הונחה בפניו על ידי שני הצדדים, תוך שלנגד עיניי הסתייגות הסנגור לפיה אין התקדימים המצוטטים ע"י התביעה, דומים לאירוע נשוא הדיון הנוכחי.

מטבע הדברים אף הציטוטים אותם בחרה ההגנה להביא, לקו בחיסרון זה.

יש לשוב ולהדגיש, כי לעולם הענישה היא אינדיבידואלית, כל תאונה שונה מקודמתה, הן בנסיבותיה והן בנסיבותיו האישיות של הנאשם. פעמים שניתן משקל לרשלנות תורמת, פעמים שניתן משקל למחדלי חקירה, פעמים שניתן משקל לנסיבות מחמירות ולרשלנות ברמה גבוהה ביותר, פעמים למספר רב של נפגעים ולשאר נסיבות. למען הסר ספק אציין כי כל מקרה נבחן לגופו ויאה לנסיבותיו.

בית המשפט העליון חזר מספר פעמים על הקושי הרב הניצב בפני בית המשפט בעומדו לגזור עונשו של נאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות בתאונת דרכים.

ברע"פ 5112/16 אברהם כהן נ' מדינת ישראל אמר כב' הש' שהם:

"אודה, כי המקרה בו עסקינן מעלה שאלות שאינן פשוטות. מחד גיסא, המבקש, לו יוחסה עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית, הוא אדם נורמטיבי, איש משפחה, אשר התאונה המצערת היא בגדר אירוע חריג בחייו, ושינתה אותם מן הקצה אל הקצה. ומאידך גיסא, לא ניתן להתעלם מן האובדן הגלום במוותו של המנוח, איש מבוגר, יליד 1934, אשר ביקש, בסך הכול, לחצות את מעבר החצייה בשלום. חוסר תשומת לב רגעי מצידו של המבקש, הוא שהביא לטרגדיה הקשה למנוח ולמשפחתו.

וכן ראו דברי כב' הש' רובינשטיין בע"פ 62/09 אליהו חדש נ' מדינת ישראל:

"גזירת הדין בתיקי תאונות הדרכים שנסתיימו במוות, בעבירות הריגה או גרימת מוות, היא מן הקשות במטלות השיפוטיות. הטעם הוא, כי מחד גיסא, בתודעתנו תדיר דמותו של הקרבן או הקרבנות, שגם אם לא הכרנום הם לנגד עינינו - חיייהם שנקפדו, תכניותיהם שלא התגשמו, עתידם שנמחה, מהם שלא יביאו ילדים לעולם, מהם שלא יזכו לראות בשמחת ילדיהם; לצדם משפחותיהם, שיומם ולילם אינו לעולם כמקדם. ומאידך גיסא, הנאשם או הנאשמת, שכמובן מצבם שונה לחלוטין, אך גם עליהם השפיעה הטרגדיה הקשה שנגרמה בשל התנהגותם, אם ברף הנמוך יותר של גרימת מוות ברשלנות ואם ברף הגבוה ממנו, של הריגה מתוך פזיזות ואדישות. חלק גדול מהם הם אנשים ללא עבר פלילי. ראו דברי השופטת ברלינר בע"פ 3305/06 צלח נ' מדינת ישראל (לא פורסם) [פורסם בנבו] "אירוע מסוג האירוע הנוכחי הוא לעולם טרגדיה לנפגע ולפוגע גם

יחד. הנהגים הפוגעים במקרים רבים הם אנשים נורמטיביים בדומה למערער שבפנינו, ושליחתם למאסר קשה במיוחד"; אך נאמר שם גם, שבמקרים מסוימים "אין ענישה אחרת שנותנת ביטוי ולו חלקי לערכם של חיי אדם, וראויים אלה שקולם ישמע דווקא משום שהיכולת לדבר נשללה מהם". כאמור, חלק מן הנאשמים הללו הם מה שקרוי "נורמטיביים", כלומר, מי שאינו בעל עבר פלילי, ולעתים גם עברו התעבורתי אינו רב.

ע"פ הפסיקה אשר הונחה בפניי, מתחם העונש ההולם לעבירה זו בנסיבותיה נע לטעמי בין מאסר בפועל למשך 10 חודשים לבין מאסר בפועל למשך 24 חודשים. בצד פסילה הנעה בין 10 ל-20 שנים.

באירוע דומה אשר נדון בפניי (גמ"ר 7007-05-18 מד"י נ' גוייחמן) אושר ע"י כב' ביהמ"ש העליון גזר דיני בו הוטלו על הנאשם העונשים הבאים:

מאסר בפועל למשך 13 חודשים, פסילה למשך 12 שנים ופיצוי בסך 25,000 ₪.

בעניין גוייחמן הנ"ל נדונה סטייה מנתיב נסיעה לנתיב הנגדי כאשר נוהלו הוכחות אך ורק בשאלת טענת סייג לאחריות פלילית של הנאשם, טענה זו נדחתה, כב' ביהמ"ש מחוזי (הרכב: מרשק מרום, צלקובניק, דרויאן גמליאל), דחה הערעור הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין.

ביהמ"ש העליון סמך ידיו על תוצאה זו.

בעניינינו, סטייתו של הנאשם לנתיב הנסיעה הייתה יזומה ובוצעה במהלך השתלבות ולפיכך אירוע זה חמור משמעותית יותר מעניין גוייחמן הנ"ל. באשר הנאשם המבצע תמרון השתלבות חייב לתת זכות קדימה לנהגים הנמצאים בנתיב וחייב לצפות מציאותם בנתיב אליו מנסה להשתלב. יתרה מכך, לעומת עבירת הסטייה מנתיב שביצע הנאשם גוייחמן הנ"ל, הנאשם אשר בפני ביצע עבירות נוספות של עקיפה ושל אי שמירת מרחק. המגע התרחש בצורת: "חזית אחור" - בכך הוכחה כי כבר התיישר בנתיבו ולא הייתה כל סיבה שלא לרכז תשומת לבו לנעשה בדרך שלפניו.

קודם הטענות לעונש צפיתי בסרטון המחריד המנציח ההתרחשות בשניות שקדמו לאימפקט. מפאת רגישות הנושא - אעצור בנקודה זו ואסתפק בציון העובדה שלו טרח הנאשם להישיר מבטו לכיוון התקדמותו, היה מבחין במנוח...

מקומו של הנאשם במתחם הענישה

לאור קביעתי לעיל לפיה רף רשלנות הנאשם הינו בינוני גבוה, מצאתי טעם רב בעתירת התביעה לגזור על הנאשם מאסר לריצוי בפועל.

קראתי בעיון רב האמור בשני תסקירי שירות המבחן וח"ד מטעם "התחלה חדשה". יחד עם זאת יש להדגיש כי המלצת התסקירים - כשמה- כן היא. דהיינו- המדובר בהמלצה אשר איננה מחייבת. בנוסף, נתתי דעתי על כך שהנאשם נטל חלק בקבוצה טיפולית לשביעות רצון שירות המבחן.

אין להתעלם מכך שביהמ"ש העליון שב ומציין כי העונש הראוי בעבירה של גרם מוות בנהיגה רשלנית הינו עונש של מאסר מאחורי סורג ובריה.

במקביל, לנגד עיניי האמור בס' 40יא(5) לחוק העונשין הקובע כי:

" 40יא. בגזירת העונש המתאים לנאשם כאמור בסעיף 40ג(ב), רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר כי ראוי לתת להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש לא יחרוג ממתחם העונש ההולם:

...

(5) מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה"

לפיכך, משהנאשם הציג בפניי הוכחה כי כבר החל בפעולות להנצחת המנוח וכן דיבר על כוונתו העתידית להמשיך בהנצחה, מצאתי לנכון כי יש מקום להקל בעונשו של הנאשם ברכיב המאסר.

עמדה זו אף נשמעה מפי מר יבגני קלישר - אחי המנוח, אשר ביקש מפורשות שלא יוטל על הנאשם עונש של מאסר בפועל ותחת זאת, יוטל עליו ריצוי עבודות שירות לתקופה המקסימאלית.

עמדה זו של אחי המנוח משלימה את עמדת המחוקק בס"ק 5 דלעיל.

לכך אף יש להוסיף האמור בס"ק 4:

"(4) נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב"

בשים לב למתחם העונש שהוצג לעיל ולאחר ששקלתי את חומרת העבירה, את מתחם הענישה הנהוג, את נסיבותי האישיות של הנאשם כפי שהוצגו בפניי הן בתסקיר והן בחוו"ד מטעם "התחלה חדשה", את וותק נהיגתו ועברו התעבורתי, את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות באשמה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש מקום לחרוג לקולא ממתחם הענישה ולהעמיד את העונש הראוי לנאשם על 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

אשר לתקופת הפסילה:

בעניין זה הריני מפנה ל דברי כב' ביהמ"ש המחוזי בע"פ 41013-04-13 מיכל כרמון נ' מדינת ישראל, מפי כב' הש' רון שפירא:

" בכל מקרה נראה כי בעבירות תעבורה, לרבות אלו שתוצאתן קטלנית, דווקא פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת תשיג את תכליות הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני הנהג הרשלן והן בדרך של הרתעת הרבים מפני נהיגה רשלנית".

כפי האמור בפסה"ד הנ"ל, בעבירות תעבורה, פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת הינה העונש הראוי להשיג את

תכליות הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני הנהגת הרשלן והן בדרך של הרתעת הרבים מפני נהיגה רשלנית.

לפיכך משמצאתי כי יש להקל בעניינו של נאשם ברכיב של עונש המאסר, יש לאזן את העונש על ידי פסילה ארוכה ומשמעותית של 15 שנים.

אשר לרכיב הפיצויים:

בניגוד לתיקים אחרים, בחרתי שלא לגזור על הנאשם עונש של קנס כספי, כדי לתת הדגש על אלמנט הפיצוי.

גישה זו תפתח לנאשם אפשרות להוכחת דבריו ודברי בני משפחתו כי ברצונם לעשות הכל למען משפחת המנוח.

בית המשפט העליון קבע כי קיימים טעמים המצדיקים לחייב נאשמים בתשלום פיצויים לנפגעים.

ראו למשל דברי כב' הנשיאה דאז, הש' ד. בייניש ברע"פ 9727/05 ברנרד גליקסמן נ. מ"י [פורסם בנבו]:

"יש בחיובו של הנאשם בפיצוי הנפגע יסוד של היטהרות לנאשם העשוי לתרום לשיקומו וכן יש בכך משום שילוב נפגע העבירה כמשתתף בהליך הפלילי, מתוך ראייה כי הטבת נזקו הינה חלק חשוב בתהליך הענישה ובהפנמת נורמות ההתנהגות הראויות".

שעה שהנאשם גורם במעשה או במחדל לגדיעת נפש בדמי ימיה, אין ענישה אשר תוכל למלא את החלל אשר נפער.

על אף שיש להניח כי משפחת המנוח תפוצה מכוח חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, ועל אף מצבו הכלכלי של הנאשם, כמפורט בין השאר בתסקירים, מצאתי לנכון להורות על הטלת פיצויים כספיים וזאת חלק השתת קנס, בבחינת צדק מאחה.

אכן, בכל סכום פיצוי עונשי גבוה ככל שיהיה, אין כדי לכפר על מות המנוח. אולם, יש בכך הבעה של חרטה ישירה כלפי משפחת המנוח. בפיצוי, ניתנת הזדמנות לנאשם לומר באוזני משפחת המנוח את אשר לא יכול היה לומר להם באולם ביהמ"ש.

בית המשפט המחוזי בעפ"ת 27985-02-20 מ"י נ. יעקובסון צ"ן, כי מבלי להכנס לסוגיית הפיצוי הראוי בתיקי תעבורה וליחס בינו לבין חוק פיצויים נפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, כי פסיקת פיצוי נמוך, היא בבחינת "לעג לרש", ובמצב כזה יתכן שעדיף היה לא להטיל פיצוי כלל ולהותירו להליך האזרחי.

גישה זו ראויה בעניינו .

בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין, רשאי בית המשפט לחייב נאשם בשל כל אחת מהעבירות שהורשע בהן, לאדם שניזוק

על ידי העבירה, סכום שלא יעלה על הקבוע בסעיף כאמור, כאשר קביעת הפיצויים לפי סעיף זה "תהא לפי ערך הנזק או הסבל שנגרמו ביום ביצוע העבירה או ביום מתן ההחלטה על הפיצויים - הכל לפי הגדול יותר".

פסיקת בית המשפט העליון הבהירה, כי סעיף 77 לחוק העונשין אינו מייחד עצמו אך לקורבן העבירה כי אם מאפשר פסיקת פיצוי במעגל רחב יותר למי שאינו הנפגע הישיר לעבירה (ע"פ 3116/13 ויאם קבלאן נ' מדינת ישראל (2013) [פורסם בנבו]). כמו כן נפסק בענין קבלאן האמור, כי העובדה שאירוע נשוא התאונה מכוסה ביטוחית והנפגעים זכאים לתגמולי ביטוח עקב כך, איננה שוללת את זכותם לפיצוי (שם, פסקה 14). הוא הדין ביחס לטענה שביכולתם של הנפגעים להגיש תביעה אזרחית להטבת נזקיהם (שם, פסקה 16), וכפי שנפסק ברע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 465, 418 (2002), שם הוטעם הרציונל שביסוד הדברים כך:

"אכן, הוראת סעיף 77 נועדה בעיקרה להציע לנפגע מעין-קפנדזיה, קרא: לזכותו בפיצוי על נזק או סבל שנשא בהם בשל עבירה שעבר הנאשם בלא שנאלצו לכתת רגליו להגשתה של תביעה אזרחית." (שם, 460).

ההלכה הפסוקה קבעה, כי שיעור הפיצויים נתון לשיקולו של בית המשפט (ע"פ 420/09 פלוני נ' מדינת ישראל (2009), [פורסם בנבו] כמו כן, נקבע, כי "יכולותיו הכלכליות של העברין אינו מהוות שיקול בקביעת שיעור הפיצוי לטובת משפחת המנוח" (ע"פ 329/13 סגונדו לוי ורגס נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014), שם בעמ' 8).

לעיתים מצאנו כי אף ערכאת הערעור ראתה לנכון להתערב ולהחמיר ברכיב הפיצוי אשר נקבע בבית משפט קמא.

ראה למשל עפ"ת 52063-02-16, בו נדון ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירה של גרימת מותו של רוכב אופניים במהלך סטייה מנתיב הנסיעה לשול.

כב' ביהמ"ש המחוזי סבר כי אין די בסכום פיצוי של 40,000 ₪ אותו גזר ביהמ"ש לתעבורה, והעמיד סכום הפיצוי על סך של 80,000 ₪.

כדי שלא לפגוע בהמשך תהליך הפיוס בין הנאשם לבין משפחת המנוח ובהמשך להליך הנצחת המנוח אשר החל ביוזמת הנאשם, מצאתי לנכון להעמיד את סכום הפיצוי על סך של 20,000 ₪ בלבד.

עד כאן נימוקי גזר הדין.

מטעמי הסדר הטוב מצאתי לנכון לשוב ולחזור על החלק האופרטיבי אשר הושמע באוזני הצדדים ביום 30.6.22.

"הריני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר:

הריני גוזרת על הנאשם 19 חודשי מאסר.

מתוכם 9 בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות כפי המלצת הממונה

במסגרת "איחוד והצלה", רחוב ירמיהו 78, ירושלים, הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין.

ריצוי העבודות החל מיום 24.10.22 מועד בו על הנאשם להתייצב בפני הממונה בשעה 08:00, ככתוב

בסעיף 4 לחו"ד הממונה הנמסרת לידי.

הריני מזהירה הנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה על פי הנחיות

החוק והממונה לרבות אי שתיית אלכוהול ואי שימוש בסמים.

אי ריצוי העבודות כנדרש או אי עמידה בכללי הממונה תביא לריצוי יתרת העונש בין כותלי בית הסוהר.

יתרת המאסר - (10 חודשים) הינה על תנאי שבמשך 3 שנים, הנאשם לא יעבור עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה או נהיגה בזמן פסילה.

פסילה בפועל

הנני פוסלת את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 15 שנים ומניינם מיום 5.7.19.

פסילה על תנאי

הריני גוזרת על הנאשם 6 חודשי פסילה על תנאי שבמשך 3 שנים לא ינהג בזמן פסילה.

פיצוי עונשי

על הנאשם להפקיד במזכירות בית המשפט סך של 20,000 ₪ כפיצוי עונשי למשפחת המנוח.

סכום זה יופקד ב- 10 תשלומים חודשיים שווים, הראשון תוך 60 ימים.

רשמתי לפניי דברי הנאשם לפיהם, יעשה ככל שלא ידו להנצחת שם המנוח.

היה וייוולד לו בן זכר, יוסיף לשמו של הנולד את שמו של המנוח דימיטרי ז"ל.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי לוד תוך 45 ימים.

המזכירות תודיע החלטתי לצדדים

ניתנה היום, י' אב תשפ"ב, 07 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.